

Bog i Hrvati

»Od Pape su zato dobili molitvu, da će se za njih boriti i na pomoć im biti Bog Hrvata, kadgod drugi narodi provala na hrvatsko zemljište, a Petar Kristov učenik, da će ih obdariti pobjedom.« (Konstantin Porfirogenet, car rimski).

»Stoga, što je Svemogući Bog na kopnu i na moru proširio naše kraljevstvo, odlučili smo i spremnim srcem utvrdili, da samostan svetoga Krizogona mučenika, . . . , obdarimo zemljom i posjedima. . . † Ja Krešimir kralj Hrvata.«

(Darovnica Petra Krešimira IV.).

»Budući da sam to vidio, uzeo sam si k srcu, i po primjeru doznao nauk.« (Prov. XXIV, 32.).

Činjenica: Hrvatski je narod putem ustanka odstranio sa svog narodnog i poviesnog područja tuđinsku silu i oživotvorio svoje pravo vrhovničke vlasti u svojoj domovini, te tako opet uspostavio Državu Hrvatsku.

Tumačenje: To djelo izvršio je hrvatski narod naročito preko onih svojih sinova, koji su vjerno stajali uz starodrevne tradicije i običaje svoga naroda, koji su poštivali stoljetna iskustva svoga naroda, koji su s naročitim poštovanjem i ljubavlju čuvali kao dragocjeno blago ono, što je životna snaga Hrvata, t. j. Rimo-katoličku vjeru i vjernost Nasljedniku Sv. Petra, i koji su napokon potpuno nesebično, požrtvovno i djelotvorno ljubili svoj narod.

A predaja hrvatskoga naroda govori, da Bog posebnom Providnošću bdiše nad hrvatskim narodom, nad hrvatskom državom, i da sv. Petar, Kristov učenik, obdariva hrvatski narod pobjedom nad neprijateljima njegove domovine i njegove državne vlasti, samo ako bude vjeran Boгу i sv. Petru.

Vrieme uspostave vrhovničke vlasti Hrvata u svojoj domovini jest jako značajno. Dogodilo se to baš u ono vrieme, kad je ova stara hrvatska predaja došla do snažnog izražaja u svijesti i savjesti hrvatskoga naroda; u vrieme, kad je Nasljednik sv. Petra, uočivši i spoznavši ove stare tradicije hrvatskoga naroda

podielio mu, za 1300-godišnji jubilej ove povezanosti hrvatskoga naroda sa sv. Petrom, milosnu godinu Gospodnju.

S druge je strane opet bilo vrijeme uzpostave države hrvatske, obzirom na svjetske prilike, tako burno i ustalasano, da je jedino Krist mogao suvereno hodati nad ustalasanim vodama svjetskim. I narod je to spoznao, pa se dao živom vjerom na molitvu. A sv. Petar zaštitnik Hrvata, koji je svojevremeno pošao Kristu preko slično razburkanog i zatalasanog genezaretskog mora, sjetio se čovječje slabosti, pa se stao žarko zauzimati kod Krista za sve one Hrvate, čija se vjera pokolebala i čije se pouzdanje u moć i dobrotu Kristovu, radi straha pred silnim valovima, izgubilo. No, kao što je Krist u ono vrijeme bdio nad životom svoga Učenika, tako je sada bdio nad životima njegovih šticećenika.

Zaključak i primjena: »Budući da sam sve to video, uzeo sam si k srcu, i po primjeru doznao nauk.« (Prov. XXIV, 32).

Dobræ uspomene naš veliki kralj Petar Krešimir IV., kad mu je Svemogućí Bog dopustio i pomogao, da proširi državnu vlast hrvatskoga kraljevstva i na neke druge krajeve hrvatske domovine, nije mogao ostati nezahvalan Bogu za to dobročinstvo. Znao je on, da je Bog jedini pravi Gospodar svih stvari, i da od Njega dolazi svaki dobar dar. A znao je i to, da zahvalnost i ljubav ne stoji toliko u riečima, nego u djelima. Oni naime, koji se istinski ljube, daju jedan drugome uzajamno od onoga, što imaju. Bog je za kraljevanja Petra Krešimira proširio hrvatsko kraljevstvo, zato i kralj Krešimir odlučio, da i on obdari, u ime zahvalnosti i ljubavi, dobroga Boga. Obdario Ga u njegovoj Crkvi. Obdario je samostan Božji, da ovaj uzmogne što slobodnije raditi za duhovno dobro Hrvata.

A šta ćemo mi učiniti danas, kad je Svemogućí Bog, ne proširio, nego nanovo uzpostavio Državu Hrvatsku? — U biti ono isto, što je učinio kralj Krešimir. Nastojat ćemo svim silama svi skupa, svako društvo, svaka ustanova i svako uredništvo, da omogućimo i podupremo svaki rad, što intenzivniji rad, oko Duhovne Hrvatske, Rimo-katoličke Hrvatske, Petrove Hrvatske. Tradicija starih pokoljenja, koja je učinila Hrvatsku velikom pred Bogom i pred ljudima, nesmiije ostati za nova pokoljenja samo mrtvo slovo poviesti nego duh i život.

Odlučili smo i spremnim srcem utvrdili, da ovaj rad i napor dadnemo za interese Božje u hrvatskom narodu, kao dar Boga Hrvata, koji je nama, kao narodu, dao najveće političko dobro — Državu Hrvatsku. To je zahtjev pravde, zahtjev zahvalnosti i zahtjev hrvatske tradicije.